

Ο Τριουπλόστατος Θεός - Ένα μυστήριο για την ανθρώπινη διάνοια
Μοναδικότητα και Ενότητα που δεν περικλείονται στην έννοια αριθμητικής μονάδας
Η μελέτη που ακολουθεί είναι αποτέλεσμα έρευνας και προσωπικών απόψεων
Από τον Γιώργο Ε. Μαρκάκη, Ποιμένα του Χριστιανικού Κέντρου Σαλόμ, Αθήνα
Αρχή συγγραφής Νοέμβριος 2006. Τελική μορφή 7 Ιανουαρίου 2007

Για να μπορέσουμε να εμβαθύνουμε στο μυστήριο της φύσης του Θεού, είναι σημαντικό να αρχίσουμε αναγνωρίζοντας την δυσκολία κατανόησης του Θεού μέσα από τους περιορισμούς της ανθρώπινης διάνοιας. Δεδομένων των γήινων περιορισμών μας, δεν μπορούμε να συλλάβουμε την πληρότητα του Ποιός είναι ο Θεός. Όμως μπορούμε να συλλάβουμε τόσα όσα χρειαζόμαστε για να Τον αναγνωρίσουμε σαν Θεό μας, να Τον αγαπούμε και να Τον λατρεύουμε.

Υπάρχουν διαιρέσεις απόψεων περί της θείκης φύσεως διαμέσου των αιώνων. Η Αγία Γραφή μας δείχνει τον Θεό πρώτα σαν Δημιουργό, που αργότερα έγινε ο Θεός του Αβραάμ, Ισαάκ και Ιακώβ. Ο Θεός πολύ αργότερα ήλθε επί γης με την μορφή του ανθρώπου Ιησού Χριστού, που είπε ότι ο Θεός του Ισραήλ ήταν ο Πατέρας Του, ενώ ο Ησαΐας (9:6) αποκάλεσε τον ίδιο τον Ιησού «Πατέρα εις τους αιώνες» (ή, «Αιώνιο Πατέρα», ή, «Πατέρα του μέλλοντα αιώνα»).

Η κατανόηση του Θεού μετά έγινε ακόμη πιο περίπλοκη, επειδή οι Γραφές δείχνουν ότι ο Ιησούς ήταν ένας φυσιολογικός άνθρωπος, ενώ παράλληλα διακηρύττουν ότι ο Ιησούς είναι Θεός. Γι αυτό, κάποιοι θεωρούν ότι είναι «θεάνθρωπος», το οποίο όμως δεν έχει βιβλική υποστήριξη. Δεν υπάρχει καν τέτοια έννοια μέσα στην Γραφή. Ο Ιησούς δεν ήταν μισός θεός και μισός άνθρωπος – αυτά είναι χαρακτηριστικά μυθολογικών χαρακτήρων όπως ο Αχιλλέας και ο Ηρακλής. Αντίθετα, ο Ιησούς ήταν 100% γνήσιος άνθρωπος στην σάρκα, ενώ ταυτόχρονα είναι 100% Θεός άσχετα από ανθρώπινη φύση. Είπε με τα δικά Του λόγια στο Κατά Ιωάννην κεφ. 17: «4 Εγώ σε δόξασα επάνω στη γη· το έργο, που μου έδωσες να κάνω, το τελείωσα. 5 Και, τώρα, εσύ Πατέρα, δόξασέ με κοντά σου, με τη δόξα που είχα κοντά σε σένα, πριν γίνει ο κόσμος».

Αυτός ήταν ο ενσαρκωμένος Ιησούς που μιλούσε προς τον Θεό στον ουρανό, μαρτυρώντας ότι ο Ιησούς υπήρχε στον ουρανό, μαζί με τον Θεό, πριν από την δημιουργία του κόσμου. Μετά από την περίοδο που έζησε ο Ιησούς εν σαρκί στην γη, η Αγία Γραφή μας εξηγεί ότι αφ' ότου έγινε η ανάληψη Του στους ουραμούς, ο Θεός άρχισε να εργάζεται δια μέσου του Αγίου Πνεύματος στην γη. Μας δείχνει επίσης ότι το Άγιο Πνεύμα είναι Θεός, καθώς και ο Πατέρας είναι Θεός, όπως και ο Ιησούς είναι Θεός.

Ταυτόχρονα με όλα τα παραπάνω, η Αγία Γραφή λέγει καθαρά ότι ο Θεός είναι Ένας. Είναι αρκετά απλό και θα έπρεπε να αρκεί. Η Γραφή μιλά για τον Θεό σαν Πατέρα, σαν Υιό και σαν Άγιο Πνεύμα. Η Γραφή αναφέρει τον Ιησού σαν τον δούλο που υπέφερε στην σάρκα, ενώ επίσης τον αναφέρει σαν τον Βασιλέα των βασιλέων και τον Κύριο των κυρίων, που κάθεται στον Θρόνο του Θεού. Διακηρύττει ότι ο Ιησούς έγινε ο «Αμνός του Θεού» που πέθανε για τις αμαρτίες του κόσμου, και τώρα είναι ο «Λέων της φυλής του Ιούδα», ο «αρχιστράτηγος των δυνάμεων του Κυρίου». Μας λέγει ξεκάθαρα ότι κανείς δεν μπορεί να έρθει προς τον Θεό παρά μόνον δια μέσου του Ιησού Χριστού, και κανείς δεν μπορεί να έρθει στον Ιησού εάν δεν του έχει δοθεί από τον Θεό.

Εάν διαλέγαμε να πιστέψουμε στην Αγία Γραφή χωρίς να προσπαθήσουμε να την εξηγήσουμε, χωρίς να προσπαθούμε να πούμε τα ίδια πράγματα μέσα από την ανθρώπινη γήινη εξυπνάδα μας, χωρίς να θέλουμε να χτίσουμε θεολογίες μέσα από φιλοσοφικού χαρακτήρα αντιπαραθέσεις περί Θεού, τότε τα λόγια της Γραφής θα αρκούσαν! Όμως επειδή υπάρχουν τόσες σχετικές διδασκαλίες και αντιπαραθέσεις, είναι σημαντικό να διευκρινίσουμε τι πιστεύουμε, αλλά και να εξηγήσουμε γιατί το πιστεύουμε.

Υπάρχουν 3 μεγάλες προσπάθειες μέσα στους αιώνες να εξηγήσουν αυτό το μυστήριο της (τριουπλόστατης) φύσης του Θεού: 1. Μονταλισμός, 2. Τριθεϊσμός, 3. Τριουπλόστατη Ενότητα. Επίσης, στις ημέρες μας κυριαρχούν δύο επικρατέστερες θεολογικές τοποθετήσεις, αφ' ενός η έννοια της Τριάδας, και αφ' ετέρου η έννοια της Μοναδικής Ενότητας («Μόνον-Ιησούς»), στην οποία πιστεύουν οι λεγόμενοι «Μονοφυσίτες», ή, «Μονοθεϊστές».

As δούμε τους ισχύοντες θεολογικούς ορισμούς: (δεν περιλαμβάνονται αναφορές σε πηγές και εκδόσεις αυτών των ορισμών, διότι αυτό που ακολουθεί είναι το απαύγασμα προσωπικής έρευνας διαφορετικών πηγών, συγγραφέων και κειμένων).

Μονταλισμός. Προέρχεται από την αγγλική λέξη «Modalism» που είναι παράγωγο της λέξης «modes», που σημαίνει «μορφές», ή, «εκφράσεις», ή, «φανερώσεις», ή, «τρόπους», που δηλαδή, χρησιμοποιεί ο Θεός για να αποκαλύψει την φύση και υπόσταση Του. Σύμφωνα με αυτή τη θεολογία ο Πατέρας, ο Υιός και το Πνεύμα δεν συνυπάρχουν ίσα και αιώνια, αλλά είναι τρεις διαδοχικές φανερώσεις του Θεού, ή, τρεις προσωρινές εκφράσεις (τρόποι, φανερώσεις, μορφές) της δραστηριότητας Του. Ο Μονταλισμός, που είναι κατ' ουσία μια μορφή «Ουνιταρισμού» (Unitarianism) αρνείται ότι ο Θεός είναι Τρισυπόστατος κατά την εσωτερική Του φύση και υπόσταση. Υποστηρίζει ότι ο Πατέρας, Υιός και Άγιο Πνεύμα είναι τρεις διαδοχικοί και επομένως προσωρινοί ρόλοι που ο Θεός χρησιμοποιεί για να εκτελέσει το θείο σχέδιο της απολύτρωσης. Επίσης, ότι δεν αντιστοιχούν σε τίποτε ουσιαστικό όσον αφορά την βασική και θεμελιώδη φύση του Θεού. Ο Μονταλισμός δεν αναγνωρίζει την ανεξάρτητη προσωπικότητα του Ιησού, αλλά θεωρεί την ενσάρκωση σαν μια μορφή, ή, έκφραση, της ύπαρξης και φανέρωσης του Πατέρα.

Τριθεϊσμός: τα τρία πρόσωπα της Τριάδος είναι τρεις διαφορετικοί θεοί. Σύμφωνα με τον Τριθεϊσμό, ο Πατέρας, Υιός και Πνεύμα είναι τρεις ξεχωριστοί, όπου ο Πατέρας είναι ένας Θεός, ο Υιός είναι ένας Θεός, και το Πνεύμα είναι επίσης ένας Θεός.

Τρισυπόστατη Ενότητα. Θα μπορούσαμε επίσης να την ονομάσουμε «τρι-ενότητα» από το αγγλικό «Triunity», κατά την οποία ο Πατέρας, Υιός και Πνεύμα αποτελούν τον Ένα και Μοναδικό Θεό, του οποίου η φύση είναι τριπλή, ή, τρισυπόστατη. Δηλαδή, να το πούμε με πολύ απλή αριθμητική έκφραση: ο Θεός είναι 3 σε 1, ενώ ταυτόχρονα είναι 1 σε 3.

Ένας διάσημος κήρυκας κάποτε είπε πως ο Θεός του έδωσε να κατανοήσει αυτό το μυστήριο μέσα από το παράδειγμα του ήλιου. Ο ήλιος είναι η ουσιαστική ύπαρξη και δραστηριότητα μέσα από την οποία πηγάζει το φως και η ζέστη. Ο ήλιος παράγει το φως, και το φως μεταφέρει και μεταδίδει την ζέστη. Όλα είναι στοιχεία της ίδιας φυσικής υπόστασης (δηλ. ο αυτόφωτος πλανήτης ήλιος), αλλά ο πυρήνας του ήλιου, το φως, και η ζέστη αποτελούν αυτοτελή και ανεξάρτητα στοιχεία της ίδιας οντότητας. Πρόκειται λοιπόν για 3 διαφορετικά στοιχεία σε 1, ενώ ταυτόχρονα είναι 1 οντότητα που διαχωρίζεται σε 3 διαφορετικά αυτόνομα και αυτοτελή, αλλά αλληλοεξαρτώμενα στοιχεία.

Η αντιστοιχία των 3 στοιχείων του ήλιου με όσα γνωρίζουμε για τον Θεό είναι πράγματι εκπληκτική. Ο πυρήνας του ήλιου αντιστοιχεί στον Πατέρα, τον οποίο κανένας δεν έχει δει και ούτε μπορεί να δει. Το φως του ήλιου αντιστοιχεί στον Ιησού, που είναι το Φως του κόσμου, τον οποίο ο Πατέρας έστειλε στη γη, όπως ο ήλιος στέλνει το φως του στη γη. Η γη δεν μπορεί να υπάρξει χωρίς το φως του ήλιου, και πράγματι η ανθρωπότητα δεν έχει ζωή χωρίς τον Ιησού. Η ζέστη που παράγει ο ήλιος εκπορεύεται από τον ήλιο, αλλά έρχεται στη γη μόνο διαμέσου του φωτός. Έτσι γίνεται και με το Άγιο Πνεύμα – εκπορεύεται από τον Πατέρα, αλλά είναι δια του Ιησού που το Πνεύμα αποστέλλεται στους ανθρώπους. Η ζέστη του ήλιου πλησιάζει ακόμη και εκεί που δεν φτάνει το φως του ήλιου άμεσα – αυτό αντιστοιχεί στο έργο του Αγίου Πνεύματος, που πλησιάζει ακόμη και τους ανθρώπους που βρίσκονται στο σκοτάδι, και προσπαθεί να ζεστάνει τις καρδιές τους ώστε να στραφούν προς τον Θεό και να βρουν το Φως της αιώνιας Ζωής, τον Χριστό.

Τριάδα: Ο Θεός σε τρία πρόσωπα. Αυτό ερμηνεύεται από κάποιους σαν τρεις διαφορετικές θεότητες, καθώς κάθε πρόσωπο είναι μια μοναδική οντότητα. Άλλοι το ερμηνεύουν σαν Ένα Θεό που έχει τρισυπόστατη φύση. Δηλαδή, για κάποιους η λέξη «τριάδα» αποτελεί «τριθεϊσμό» ενώ για άλλους αποτελεί «τρι-ενότητα» (δηλ. Τρισυπόστατη Ενότητα).

Μοναδική Ενότητα ή «Μόνον-Ιησούς»: Ο Θεός είναι Ένας που φανερώνεται σε τρεις διαφορετικές φανερώσεις, ή, μορφές, ή, εκφράσεις. Ακολουθούν λοιπόν την ίδια θεολογία του Μονταλισμού ή Ουνιταρισμού, άσχετα με τυχόν μικροδιαφορές σε κάποιες λεπτομέρειες. Με απλά λόγια, κάθε φανέρωση του Θεού είναι σαν ένα διαφορετικό προσωπίο, ή, μάσκα, που φορά το ίδιο Ένα Πρόσωπο, του οποίου η εσωτερική υπόσταση είναι ο Ιησούς, ο οποίος είναι ο ίδιος ο Πατέρας.

Εκτίμηση των διαφορών

Από ότι πιθανόν συμπεραίνουμε από τις παραπάνω παραθέσεις ορισμών των βασικών θεολογιών περί της φύσεως του Θεού, στη ουσία του θέματος πρόκειται μάλλον περί άνευ βασικής ουσίας αντιπαράθεσης εκφράσεων υποκειμενικών αντιλήψεων ανθρώπινης σοφίας, παρά ουσιαστικής διαφοροποίησης θέσεων και απόψεων. Όλοι οι παραπάνω ορισμοί τελικά καταλήγουν στον ίδιο προορισμό της θεότητας: τον Ένα Θεό, τον Οποίο γνωρίζουμε σαν Πατέρα, σαν Υιό, και σαν Άγιο Πνεύμα – απ' ότι φαίνεται, όλοι οι ορισμοί συμφωνούν σε αυτή τη θεμελιώδη αρχή.

Όλοι οι γνήσιοι Χριστιανοί αποδέχονται ότι υπάρχει Θεός σαν μια ενότητα, και όλοι αποδέχονται ότι υπάρχουν τρεις διαφορετικές αναφορές στην Αγία Γραφή που αναφέρονται στον ίδιο Θεό που είναι μια αδιαίρετη ενότητα. Η μια αναφορά είναι στον Πατέρα, η άλλη στον Υιό Ιησού, και η τρίτη στο Άγιο Πνεύμα. Όλοι αποδέχονται ότι μόνον διαμέσου του Ιησού έχουμε όλοι πρόσβαση στον Πατέρα Θεό. Όλοι αποδέχονται ότι χρειαζόμαστε την απολυτρωτική θυσία του Ιησού και την αιώνια ζωή που Αυτός δίνει. Όλοι αποδέχονται ότι κατά την περίοδο της Καινής Διαθήκης η επαφή μας με τον Θεό γίνεται μέσω του Αγίου Πνεύματος. Αυτά είναι τα ουσιαστικά πράγματα που πιστοποιούν την ταυτότητα μας εν Χριστώ, που μας καθιστούν μέλη της Εκκλησίας Του. Όλες οι άλλες προσπάθειες της θεολογίας να εξηγήσει τον Θεό μέσα από την ανθρώπινη εξυπνάδα είναι αποτέλεσμα ματαιοδοξίας και ανθρωποκεντρικής αντίληψης του άορατου Θεού.

Γιατί πιστεύουμε αυτό που πιστεύουμε.

Χωρίς να επιθυμούμε να εμπλακούμε σε διαμάχες και αντιπαραθέσεις, χωρίς να θέλουμε να μειώσουμε τις απόψεις άλλων πιστών στον Ιησού Χριστό, χωρίς να ισχυριζόμαστε ότι εμείς έχουμε την αλήθεια και οι άλλοι είναι σε πλάνη, με απλότητα καρδιάς παρουσιάζουμε την δική μας κατανόηση για λόγους οικοδομής, ευχόμενοι σε κάθε πιστό να αποκτήσει την δική του πεποίθηση, μέσα από τη γνώση των Γραφών και προσωπική σχέση με τον Θεό. Καθώς είναι γραμμένο: Κάθε ένας ας είναι πληροφορημένος στον δικό του νου (Ρωμ.14:5).

Η μαρτυρία των πρωτότυπων εβραϊκών κειμένων

Η δική μας πεποίθηση προκύπτει από την μελέτη της Αγίας Γραφής. Πιστεύουμε ότι ο Ένας Θεός είναι μια Τρισυπόστατη Ενότητα, ότι δηλαδή η εσωτερική Του φύση δεν είναι αριθμητική μονάδα, αλλά υπάρχει σύνθετη ενότητα (πληθυντικός) μέσα στον Ένα Θεό.

Η πεποίθηση μας προκύπτει από την αποκάλυψη των πρωτότυπων Εβραϊκών γραφών του Ενός Θεού του Ισραήλ. Η παρουσίαση του Θεού στα κείμενα της Παλαιάς Διαθήκης αποκαλύπτει τον πληθυντικό που εσωκλείεται στον Ένα Θεό. Ας δούμε κάποια παραδείγματα:

Γέν. 3:22 «Και ο Κύριος (Γιαχβέ) ο Θεός (Ελοχίμ=οι θεοί) είπε: Δέστε, ο Αδάμ έγινε σαν ένας από μας, στο να γνωρίζει το καλό και το κακό· ...»

Γέν.11:6 Και ο Κύριος είπε: Να, ένας λαός, και όλοι έχουν μία γλώσσα, και άρχισαν να το πραγματοποιούν· και τώρα δεν θα εμποδιστεί σ' αυτούς κάθε τι που σκοπεύουν να κάνουν· 7 ελάτε, ας κατέβουμε, και ας συγχύσουμε εκεί τη γλώσσα τους, για να μη καταλαβαίνει ο ένας τη γλώσσα του άλλου.

Ησα.6:8 Και άκουσα τη φωνή τού Κυρίου, που έλεγε: Ποιον θα αποστείλω, και ποιος θα πάει για μας; Τότε, είπα: Νάμαι, εγώ, απόστειλέ με.

Εκκλ. 12:1 Και να θυμάσαι τον πλάστη σου στις ημέρες τής νιότης σου...{ο «πλάστης», «μπαρά» στα εβραϊκά, είναι στον πληθυντικό. Δηλ. Κυριολεκτικά: «πλάστες»}.

Ψαλμ. 149:2 Ας ευφραίνεται ο Ισραήλ στον δημιουργό του· οι γιοι τής Σιών ας αγάλλονται στον Βασιλιά τους. {«δημιουργό», «ασά» στα εβραϊκά, κυριολεκτικά «δημιουργούς»}.

Ιησούς Ναυή 24:19 Και ο Ιησούς είπε στον λαό: Δεν θα μπορέσετε να λατρεύετε τον Κύριο· επειδή, αυτός είναι Θεός άγιος {«Θεός», «Ελοχίμ» στα εβραϊκά είναι πληθυντικός δηλ. «θεοί»}.

Ησα.54:5 Επειδή, ο άνδρας σου είναι ο Ποιητής {κυριολ. «ποιητές»} σου· το όνομά του είναι: Ο Κύριος των δυνάμεων· και ο Λυτρωτής σου είναι ο Άγιος του Ισραήλ· αυτός θα ονομαστεί: Ο Θεός {κυριολ. «θεοί»} ολόκληρης της γης.

Κάποια σύγχυση προκύπτει από την θεμελιώδη φράση του Δευτερονομίου 6:4 «Άκου Ισραήλ· ο Κύριος ο Θεός μας, ο Κύριος είναι ένας». Πάνω στην βάση αυτού του εδαφίου, η ιδέα του «πληθυντικού» μέσα στην θεία φύση απορρίπτεται εύκολα, αν δεν γνωρίζει κάποιος τι ακριβώς αναφέρεται στο πρωτότυπο εβραϊκό κείμενο. Ας δούμε πως ο Κύριος επέλεξε να παρουσιάσει τον εαυτό Του μέσα από τις πρωτότυπες λέξεις: «Άκου Ισραήλ· ο Κύριος {Γιαχβέ} ο Θεός {Ελοχίμ – δηλ. θεοί} μας, ο Κύριος είναι ένας {εχάντ}».

Η λέξη «εχάντ» δεν σημαίνει μια απόλυτη αριθμητική μονάδα, αλλά υποδηλώνει μια σύνθετη έννοια ενότητας. Ας δούμε την χρήση της ίδιας λέξης σε άλλα σημεία των Γραφών:

Στην Γένεση 1:5 ο συνδυασμός της εσπέρας και του πρωινού συνθέτουν μία {εχάντ} ημέρα. Στην Γένεση 2:24 ο άνδρας και η γυναίκα ενώνονται στον γάμο και οι δύο γίνονται μία {εχάντ} σάρκα. Στον Έσδρα 2:64 οι 42.360 άνθρωποι της συνέλευσης ήταν «εχάντ». Στον Ιεζεκιήλ 37:17 έχουμε ένα φανερό παράδειγμα, όπου οι δύο ράβδοι γίνονται μία «εχάντ».

Όστε λοιπόν, η χρήση της εβραϊκής λέξης «εχάντ» στις Γραφές μας παραπέμπει στην έννοια της σύνθετης ενότητας, και όχι της απόλυτης αριθμητικής μονάδας. Αντίθετα όμως, υπάρχει και άλλη εβραϊκή λέξη που σημαίνει ένα με την έννοια της απόλυτης μονάδας, «γιαχίντ», την οποία συναντάμε σε πολλά σημεία των Γραφών, όπως π.χ.:

Γένεση 22:12 «Και είπε: Μη επιβάλεις το χέρι σου επάνω στο παιδάκι, και μη του κάνεις τίποτε· επειδή, τώρα γνώρισα ότι εσύ φοβάσαι τον Θεό, δεδομένου ότι δεν λυπήθηκες τον γιο σου τον μονογενή {γιαχίντ} για μένα».

Εδώ η λέξη «μονογενής» είναι ερμηνευτική μετάφραση του «γιαχίντ», το οποίο κυριολεκτικά σημαίνει «μόνο ένας», δηλαδή απόλυτη μονάδα. Μέσα στο «γιαχίντ» δεν περιλαμβάνεται έννοια του «γένους», όπως φαίνεται και από τις Αγγλικές μεταφράσεις «only son», δηλ. μοναδικός υιός.

Εφ' όσον λοιπόν υπάρχει αυτή η λέξη «γιαχίντ», αλλά ο Μωσής επέλεξε να χρησιμοποιήσει την λέξη «εχάντ» για την φύση του Θεού, είναι φανερό ότι ο Μωσής είχε σαφή πρόθεση να επικοινωνήσει στους αναγνώστες των κειμένων του, ότι ο Θεός αποτελεί μια σύνθετη Ενότητα, και όχι απόλυτη, μοναδική, αριθμητική μονάδα.

Η συμμαρτυρία των κειμένων της Καινής Διαθήκης

Άραγε, αυτό ακριβώς δεν είναι το μήνυμα και στα λόγια του ίδιου του Ιησού για τον Θεό; Ας κάνουμε μια σύντομη παραπομπή στην Καινή Διαθήκη για να δούμε πως τα κείμενα της Παλαιάς και της Καινής Διαθήκης έχουν το ίδιο μήνυμα:

Ιωάν.10:30 Εγώ και ο Πατέρας είμαστε ένα (Ο Ιησούς είχε στο νου του τη λέξη «εχάντ»).

Ιωάν.17:11 Και δεν είμαι πλέον μέσα στον κόσμο, αλλά αυτοί είναι μέσα στον κόσμο, και εγώ έρχομαι σε σένα. Πατέρα άγιε, φύλαξέ τους στο όνομά σου, αυτούς που μου έδωσες, για να είναι ένα, όπως εμείς (και πάλι εδώ οι πολλοί είναι ένα «εχάντ», όπως στον Έσδρα 2:64).

Ιωάν.17:21 για να είναι όλοι ένα· όπως εσύ, Πατέρα, είσαι σε ενότητα με μένα και εγώ σε ενότητα με σένα, να είναι κι αυτοί ένα σε ενότητα με μας· για να πιστέψει ο κόσμος ότι εσύ με απέστειλες. 22 Και εγώ, τη δόξα που μου έδωσες, έδωσα σ' αυτούς· για να είναι ένα, όπως εμείς είμαστε ένα.

Πράξεις 1:14 Όλοι αυτοί προσκαρτερούσαν με μια ψυχή («εχάντ») στην προσευχή και τη δέηση, μαζί με τις γυναίκες και τη Μαρία, τη μητέρα τού Ιησού, και μαζί με τους αδελφούς του.

Πράξεις 5:12 Και πολλά σημεία και τέρατα γίνονταν μέσα στον λαό διαμέσου των χειρών των αποστόλων· και ήσαν όλοι ως μια ψυχή («εχάντ») μέσα στη στοά τού Σολομώντα.

«Όλοι αυτοί με μια ψυχή» είναι η αρχαία φράση «άπαντες ομοθυμαδόν», το οποίο δεν περιορίζει την ενότητα στην ψυχή, που μπορεί να παρερμηνευτεί σαν ψυχικά συναισθήματα. Η έννοια του «άπαντες ομοθυμαδόν» υποδηλώνει μια βαθιά και ουσιαστική ενότητα, χωρίς βέβαια παράλληλα να χάνει κανείς την ταυτότητα, ή, προσωπικότητα του. Άλλωστε αυτή είναι και η έννοια της ενότητας που υπάρχει μέσα στη φύση του Θεού. Δηλαδή, ο Πατέρας έχει την δική Του ταυτότητα και προσωπικότητα, το ίδιο ο Ιησούς, το ίδιο και το Άγιο Πνεύμα, αλλά και οι τρεις είναι

σε ομοθυμαδόν-ενότητα, ενεργώντας και λειτουργώντας ταυτόχρονα σαν απόλυτο ένα. Είναι προφανές ότι στην πρώτη εκκλησία μετά τον Ιησού είχαν μπορέσει να φτάσουν σε ένα τόσο βαθύ μέτρο ομοθυμαδόν-ενότητας, που ακόμη και τα υπάρχοντα τους τα είχαν κοινά μεταξύ τους. Η πρώτη εκκλησία μπόρεσε να γνωρίσει την έννοια του «εχάντ» που υπάρχει στη φύση του Θεού.

Άραγε, μήπως επειδή γνώρισαν και έζησαν αυτό το στοιχείο της ενότητας που υπάρχει στον Θεό, μήπως γι' αυτό και ο Θεός να τους ευλόγησε με τόσο μεγάλο μέτρο της παρουσίας Του και δύναμης Του, που εμείς ακόμη δεν γνωρίζουμε;

Συνέχεια έρευνας της Παλαιάς Διαθήκης

Επιστρέφοντας τώρα στα κείμενα της Παλαιάς Διαθήκης, άλλα εδάφια όπου συναντάμε την λέξη «γιαχίντ» είναι π.χ. Κριτές 11:34 Και ήρθε ο Ιεφθάε στη Μισπά στο σπίτι του· και, να, η θυγατέρα του έβγαινε σε συνάντησή του με τύμπανα και χορούς· κι αυτή ήταν μονογενής (κυριολεκτικά: «γιαχίντ»=μία)· εκτός απ' αυτή δεν είχε ούτε γιο ούτε θυγατέρα.

Ψαλμούς 25:16 Επίβλεψε επάνω μου, και ελέησέ με, επειδή είμαι μόνος και θλιμμένος.

Επίσης: Παροιμίες 4:3. Ιερεμίας 6:26. Αμώς 8:10. Ζαχαρίας 12:10.

Ο πληθυντικός της σύνθετης ενότητας του Θεού παρουσιάζεται ακόμη πιο έντονα στις εβραϊκές γραφές όπου η λέξη «Ελοχίμ» (δηλ. θεοί) χρησιμοποιείται μέσα στο ίδιο εδάφιο για δύο διαφορετικές προσωπικότητες.

Π.χ. Ψαλμοί 45:6 Ο θρόνος σου, Θεέ, παραμένει στον αιώνα τού αιώνα· σκήπτρο ευθύτητας είναι το σκήπτρο τής βασιλείας σου. 7 Αγάπησες δικαιοσύνη, και μίσησες αδικία, γι' αυτό ο Θεός, ο Θεός σου, σε έχρισε με λάδι αγαλλίασης περισσότερο από τους μετόχους σου.

Στο προηγούμενο εδάφιο βλέπουμε ότι ο ένας Θεός είναι Θεός του άλλου Θεού, προφανώς κάνοντας αναφορά στον Υιό Ιησού και τον Πατέρα Θεό.

Άλλο παράδειγμα είναι στον Ωσηέ 1:7 Όμως, τον οίκο Ιούδα θα τον ελεήσω, και θα τους σώσω διαμέσου τού Κυρίου τού Θεού τους, και δεν θα τους σώσω με τόξο ούτε με ρομφαία ούτε με πόλεμο, με άλογα ούτε με καβαλάρηδες.

Ο Θεός που μιλά στο προηγούμενο εδάφιο λέγει ότι θα σώσει τον οίκο Ιούδα χρησιμοποιώντας έναν άλλο Θεό, τον Κύριο. Για μας σήμερα είναι φανερό ότι και πάλι οι Γραφές αναφέρονται στον Υιό Ιησού Χριστό, που είναι ο μόνος Κύριος, και η μόνη πραγματική σωτηρία για κάθε άνθρωπο. Ο Ιησούς, αν και υπήρχε ως Θεός παρά τω Θεώ, ο Πατέρας Του Θεός τον απέστειλε στη γη, ώστε διαμέσου Αυτού η σωτηρία δεν γίνεται «με τόξο, ούτε με ρομφαία, ούτε με πόλεμο, με άλογα, ούτε με καβαλάρηδες» - η Σωτηρία γίνεται μόνο δια της πίστεως εις τον Ιησού, τον Οποίο ο Θεός απέστειλε με μορφή δούλου, και εμφάνιση σάρκας στη γη.

«Θεός» δεν είναι η μόνη λέξη που βρίσκουμε να χρησιμοποιείται στις Γραφές μέσα στο ίδιο εδάφιο, αναφερόμενη σε δύο διαφορετικές προσωπικότητες. Το ίδιο ισχύει για το όνομα του Θεού, «Γιαχβέ». Το όνομα «Γιαχβέ» σημαίνει κυριολεκτικά σημαίνει «Εγώ Είμαι», αλλά στις σύγχρονες μεταφράσεις όπου υπήρχε το «Γιαχβέ» βρίσκουμε την λέξη «Κύριος», όπως στο παράδειγμα μας στην Γέν.19:24 Και έβρεξε ο Κύριος επάνω στα Σόδομα και τα Γόμορρα θειάφι και φωτιά από τον Κύριο του ουρανού.

Όστε ο ένας Κύριος «Γιαχβέ» ήταν στη γη, και προκάλεσε θειάφι και φωτιά να έρθει σαν βροχή από τον άλλο Κύριο «Γιαχβέ» που ήταν στον ουρανό. Λίγο πριν από την καταστροφή των Σοδόμων και Γομόρρων, ο ίδιος Κύριος είχε αποκαλυφθεί στον Αβραάμ, και δεν ήταν ένας...

Γέν.18:1 ΚΑΙ ο Κύριος «Γιαχβέ» φάνηκε σ' αυτόν στις βελανιδιές Μαμβρή, ενώ καθόταν στην είσοδο της σκηνής στον καύσωνα της ημέρας. 2 Και αφού σήκωσε τα μάτια του, είδε· και να, τρεις άνδρες όρθιοι μπροστά του· και μόλις τους είδε, έσπευσε σε προϋπάντησή τους από την είσοδο της σκηνής, και προσκύνησε μέχρι το έδαφος· 3 και είπε: Κύριέ μου, αν βρήκα χάρη στα μάτια σου, μη προσπεράσεις, παρακαλώ, τον δούλο σου· 4 ας φερθεί, παρακαλώ, λίγο νερό, και πλύντε τα πόδια σας, και αναπαυθείτε κάτω από το δέντρο· 5 κι εγώ θα φέρω λίγο ψωμί, και στηρίξτε την καρδιά σας· έπειτα, θα προχωρήσετε· επειδή, γι' αυτό περάσατε από τον δούλο σας. Κι εκείνοι είπαν: Κάνε έτσι, καθώς είπες.

Είναι πολύ ενδιαφέρουσα η εναλλαγή ενικού και πληθυντικού, καθώς γίνονται αναφορές στον ίδιο Κύριο, που φάνηκε στον Αβραάμ σαν τρεις άνδρες!

ο Κύριος φάνηκε – τρεις άνδρες

μόλις τους είδε ... είπε – Κυριέ μου, αν βρήκα χάρη στα μάτια σου

Κυριέ μου, μη προσπεράσεις – πλύντε τα πόδια σας, και αναπαυθείτε

Κυριέ μου, μη προσπεράσεις – Κι εκείνοι είπαν

Βλέπουμε την ίδια εναλλαγή ενικού και πληθυντικού να επαναλαμβάνεται και παρακάτω στο ίδιο κεφάλαιο: 16 Και αφού οι άνδρες σηκώθηκαν από εκεί κατευθύνθηκαν στα Σόδομα· και ο Αβραάμ πορευόταν μαζί τους για να τους συμπροπέμψει. 17 Και ο Κύριος («Γιαχβέ») είπε: Θα κρύψω εγώ από τον Αβραάμ οτιδήποτε κάνω;

οι άνδρες σηκώθηκαν – ο Κύριος είπε, θα κρύψω εγώ;

Όστε το πρωτότυπο εβραϊκό κείμενο επιβεβαιώνει τον πληθυντικό που έχει η σύνθετη ενότητα μέσα στην φύση του Θεού. Το πρώτο πρόσωπο με συνέπεια αποκαλείται Γιαχβέ, ενώ στο δεύτερο πρόσωπο δίνονται τα ονόματα Γιαχβέ, ο Άγγελος του Γιαχβέ, ο Υπηρέτης του Γιαχβέ.

Σε όλες τις περιστάσεις το δεύτερο πρόσωπο αποστέλλεται από το πρώτο πρόσωπο. Το δε τρίτο πρόσωπο αποκαλείται το Πνεύμα του Γιαχβέ, ή, το Πνεύμα του Θεού, ή, το Άγιο Πνεύμα. Αν και Αυτός αποστέλλεται από το πρώτο πρόσωπο, διαρκώς σχετίζεται με τη διακονία του δεύτερου προσώπου.

Στους καιρούς μας της οικονομίας της Καινής Διαθήκης, ήδη είδαμε πως τα εβραϊκά κείμενα έχουν εκπληρωθεί στην αποκάλυψη του Θεού σαν Πατέρα (Γιαχβέ), όπου ο Ιησούς είναι ο «Υπηρέτης του Γιαχβέ», καθώς ήρθε στη γη για να υπηρετήσει τον Πατέρα Του. Παράλληλα, η διακονία του Αγίου Πνεύματος συνδέεται άρρηκτα με τη διακονία του Ιησού Χριστού, τον Οποίο αποκαλύπτει προς την ανθρωπότητα.

Ποια είναι η δική μας πελοίτηση περί της φύσεως του Θεού.

Η Αγία Γραφή παρουσιάζει τρεις φανερώσεις, ή, αποκαλύψεις, ή, πρόσωπα του Θεού, και τα οποία αποκαλεί Ένα Θεό. Εμείς επιλέγουμε να πιστεύουμε αυτά που η Γραφή μας αποκαλύπτει περί του Θεού, ότι είναι Ένας, και ταυτόχρονα είναι Τριουπόστατος στην ουσιαστική Του φύση, αποκαλύπτοντας τον Εαυτό Του προς την ανθρωπότητα σαν Πατέρας, σαν Υιός που έγινε ο Αμνός του Θεού, και σαν Άγιο Πνεύμα. Δηλαδή η Γραφή μας φανερώνει τον Ένα Θεό όχι με την έννοια της αριθμητικής μονάδας, αλλά με την έννοια μιας Τριουπόστατης Ενότητας.

Στην δική μας κατανόηση και αντίστοιχη ορολογία οι λέξεις «φανερώσεις», «αποκαλύψεις» και «πρόσωπα» σημαίνουν το ίδιο πράγμα. Όμως άλλοι πιστεύουν ότι οι «φανερώσεις του Θεού» είναι κάτι το τελείως διαφορετικό από τα «πρόσωπα του Θεού», διότι μια διαφορετική φανέρωση ενός προσώπου είναι άλλο πράγμα από δύο ή τρία διαφορετικά πρόσωπα που φανερώνουν την φύση τους. Σύμφωνα με αυτή την σκέψη, οι τρεις διαφορετικές φανερώσεις του Θεού αποτελούν μονάχα εξωτερικές εμφανίσεις του ίδιου Ενός Προσώπου, το οποίο διατηρεί την μια και μοναδική εσωτερική και ουσιαστική Του φύση και υπόσταση. Αντίθετα, σύμφωνα με την ίδια σκέψη, τρία διαφορετικά πρόσωπα θα συνιστούσαν τρεις διαφορετικές φύσεις και ουσιαστικές υποστάσεις.

Αν λοιπόν εκείνη η γραμμή σκέψης είναι σωστή, τότε η δική μας κατανόηση θα ήταν λάθος, και θα ήταν λάθος να πούμε ότι «η Γραφή παρουσιάζει τρεις φανερώσεις, ή, αποκαλύψεις, ή, πρόσωπα του Θεού, και τα οποία αποκαλεί Ένα Θεό». Όμως η δική μας πελοίτηση είναι ότι κάθε διαφορετική φανέρωση του Θεού συνοδεύεται από μια αντίστοιχη διαφορετική εσωτερική φύση και υπόσταση, αλλιώς ο Θεός θα έπαιζε θέατρο μαζί μας και με όλη την Δημιουργία Του, φορώντας διαφορετικές μάσκες και παίζοντας διαφορετικούς ρόλους, ώστε να ξεγελάσει τις αισθήσεις μας και να χειραγωγήσει τις αντιλήψεις μας, ανάλογα με τους ρόλους που παίζει κάθε φορά. Δεν μπορούμε να βρούμε κανένα όφελος που να εξηγεί μια μονταλιστική αλλαγή προσωπείων.

Εμείς πιστεύουμε ότι: αν ο Θεός παρουσιάζεται σαν Πατέρας, έχει μέσα Του την εσωτερική φύση και υπόσταση του Πατέρα – είναι το πρόσωπο του Πατέρα που φανερώνεται. Ο Θεός μέσα από αυτό το πρόσωπο αποκαλύπτει την εσωτερική φύση του Πατέρα που υπάρχει μέσα Του.

Αν ο Θεός παρουσιάζεται σαν Υιός, έχει μέσα Του την εσωτερική φύση και υπόσταση του Υιού. Είναι το πρόσωπο του Υιού που παρουσιάζεται, ή, φανερώνεται, αποκαλύπτοντας την διαφορετική φύση και λειτουργία του Υιού. Το κάθε πρόσωπο έχει την δική Του υπόσταση και φύση, και εκτελεί την δική του λειτουργία, σύμφωνα με την διαφορετική του φύση. Είναι όμως ο ίδιος Ένας Θεός! Δεν είναι δύο θεοί, αλλά δύο φανερώσεις των δύο υποστάσεων, δηλαδή των δύο προσώπων που περιλαμβάνονται στον Ένα Θεό.

Το ίδιο ισχύει για το Άγιο Πνεύμα. Αν ο Θεός παρουσιάζεται σαν Άγιο Πνεύμα, έχει μέσα Του την εσωτερική φύση και υπόσταση του Αγίου Πνεύματος. Είναι το πρόσωπο του Αγίου Πνεύματος που εκτελεί την δική του λειτουργία, κάνοντας την φανέρωση αυτής της τρίτης και διαφορετικής φύσης και υπόστασης του Ενός Θεού που αποκαλύπτεται στον άνθρωπο.

Εμείς πιστεύουμε ότι «πρόσωπο» είναι η εξωτερική εμφάνιση, δηλαδή, ή «φανέρωση» μιας εσωτερικής φύσης και υπόστασης. Επομένως δεν δεχόμαστε ότι οι «τρεις φανερώσεις του Θεού» είναι διαφορετικές από τα «τρία πρόσωπα του Θεού». Αν υπάρχουν τρεις φανερώσεις, τότε υπάρχουν τρία πρόσωπα που κάνουν την φανέρωση τους. Αν υπάρχουν τρία πρόσωπα, τότε υπάρχουν τρεις υποστάσεις, ή, εσωτερικές φύσεις, που εκτελούν η κάθε μια τις δικές τους λειτουργίες του Ενός Θεού.

Βλέπουμε στον Ματθαίο 28:19, μέσα από τα λόγια του Ιησού, ότι ο Θεός παρουσιάζει τον εαυτό Του προς την ανθρωπότητα σαν Πατέρα, σαν Υιό και σαν Άγιο Πνεύμα. Ταυτόχρονα, στο Δευτερονόμιο 6:4 και στους Γαλάτες 3:20 μαθαίνουμε ότι ο Θεός είναι Ένας. Εντούτοις ο Θεός και ο Ιησούς είναι διαφορετικοί, καθώς είναι γραμμένο σε διάφορα σημεία της Αγίας Γραφής. Π.χ. στην Αποκάλυψη 1:1-2 αναφέρει:

«1 Η αποκάλυψη του Ιησού Χριστού, που έδωσε σ' αυτόν ο Θεός, για να δείξει στους δούλους του, εκείνα που σύντομα πρέπει να γίνουν· και τα φανέρωσε, στέλνοντας με τον άγγελο του στον δούλο του τον Ιωάννη· 2 ο οποίος μαρτύρησε για τον λόγο του Θεού, και για τη μαρτυρία του Ιησού Χριστού, και για όσα είδε».

Εάν ο Θεός έδωσε στον Ιησού την αποκάλυψη, τότε ο Θεός και ο Ιησούς είναι διαφορετικά πρόσωπα. Αλλιώς θα έπρεπε να συμπεράνουμε ότι ο Θεός παίζει θέατρο με μάσκες και ρόλους, ή, τότε θα μιλούσαμε για σχιζοφρενική φανέρωση μιας προσωπικότητας που συνομιλεί με τον εαυτό της σαν να ήταν άλλο πρόσωπο. Δεν υπάρχει κανένα όφελος εκ μέρους του Θεού για τέτοιο θέατρο και το κείμενο θα ήταν εξ ίσου ισχυρό εάν έλεγε απλά: «Η αποκάλυψη του Ιησού Χριστού που φανέρωσε στους δούλους του εκείνα που σύντομα πρέπει να γίνουν».

Δεν μειώνεται σε τίποτε η αποκάλυψη, ούτε ισχυροποιείται το μήνυμα μέσα από την διευκρίνιση: «που έδωσε σ' αυτόν ο Θεός» - αυτή η διευκρίνιση είναι άσχετη με το μήνυμα και δεν ωφελεί κανέναν, εκτός από τον ίδιο τον Θεό που θέλει να κάνει ξεκάθαρο στην ανθρωπότητα το πώς συνεργάζονται τα πρόσωπα από τα οποία αποτελείται ο Θεός. Μάλιστα, εδώ μιλάμε για τον αναστημένο Ιησού, μέσα στο δοξασμένο σώμα Του μετά από την ανάληψη Του στους ουρανούς. Δεν είναι ο Ιησούς στην σάρκα προτού σταυρωθεί επάνω στην γη, αλλά είναι ο Ιησούς στην θεϊκή Του μορφή μετά την ανάσταση και ανάληψη Του – επομένως είναι ο Ιησούς που τώρα κάθεται στα δεξιά του Θεού στα επουράνια.

Ο Ιωάννης είναι τόσο ξεκάθαρος στο δικό Του νου σχετικά με τη διαφορά μεταξύ του Θεού και του Ιησού, που το θεώρησε αρκετά σημαντικό ώστε να γράψει σχετικά με τον εαυτό του: «ο οποίος μαρτύρησε για τον λόγο του Θεού, και για τη μαρτυρία του Ιησού Χριστού».

Όσον αφορά την παρούσα υπόσταση του αναστημένου Ιησού μετά την ανάληψη Του στους ουρανούς, διαβάζουμε στην Εβραίους 7:25 «Γι' αυτό, μπορεί και να σώζει ολοκληρωτικά αυτούς που προσέρχονται στον Θεό διαμέσου αυτού, ζώντας πάντοτε για να μεσιτεύσει για χάρη τους». Εφ' όσον κάποιος προσέρχεται στον Θεό διαμέσου του Ιησού, και εφ' όσον ο Ιησούς μεσιτεύει για χάρη τους (δηλ. ενώπιον του Θεού) τότε επιβεβαιώνεται ότι ο Ιησούς και ο Θεός είναι διαφορετικά πρόσωπα, αν και είναι δεδομένο ότι ο Ιησούς είναι Θεός, και είναι δεδομένο ότι ο Θεός είναι Ένας.

Το ίδιο παράδοξο συναντάμε όσον αφορά τον Ιησού και το Άγιο Πνεύμα. Είπε ο Ιησούς στο Κατά Ιωάννη 14:16 «Και εγώ θα παρακαλέσω τον Πατέρα, και θα σας δώσει έναν άλλον Παράκλητο, για να μένει μαζί σας στον αιώνα». Εάν δεχτούμε με απλότητα καρδιάς ότι ο Ιησούς κυριολεκτεί, δεν παίζει θέατρο, δεν προσπαθεί να παραπλανήσει τον κόσμο, και δεν λέει ψέματα,

τότε σύμφωνα με τα λόγια Του ο Ιησούς είναι άλλος από τον Πατέρα και το Άγιο Πνεύμα είναι άλλος από τον Πατέρα και τον Ιησού.

Αυτή είναι και η μαρτυρία του πιο αγαπητού μαθητή του Ιησού, που είπε στην Α' Ιωαν.5:7: «Επειδή, τρεις είναι αυτοί που δίνουν μαρτυρία στον ουρανό: Ο Πατέρας, ο Λόγος, και το Άγιο Πνεύμα· και οι τρεις αυτοί είναι ένα. 8 Και τρεις είναι αυτοί που δίνουν μαρτυρία στη γη: Το Πνεύμα και το νερό και το αίμα, και οι τρεις αυτοί αναφέρονται στο ένα».

Συμπέρασμα

Επομένως πιστεύουμε αυτά που οι Γραφές μας λένε σχετικά με τον Ένα Θεό. Είναι Ένας, ενώ ταυτόχρονα ο Πατέρας, ο Ιησούς Χριστός και το Άγιο Πνεύμα είναι διακριτά διαφορετικά πρόσωπα. Τώρα, είναι άραγε διαφορετικά πρόσωπα, ή, μήπως είναι διαφορετικές φανερώσεις του Ενός Θεού; Πραγματικά δεν γνωρίζουμε σε μεγαλύτερο επίπεδο από αυτό που οι Γραφές μας κάνουν γνωστό, και δεν πιστεύουμε ότι είναι απαραίτητο να γνωρίσουμε κάτι που ο Θεός δεν θέλησε να μας κάνει σαφές. Εάν ο Θεός ήθελε να ξέραμε κάτι διαφορετικό τότε θα μας το έλεγε, και δεν θα χρειαζόταν να προσπαθούμε να το συμπεράνουμε μόνοι, μέσω της διανοίας μας.

Πιστεύουμε ότι όποιος έχει μια προσωπική σχέση με τον Θεό μέσω του Ιησού Χριστού, δηλαδή, είναι παιδί Θεού, είναι δεκτός από τον Θεό όχι χάρη στις προσωπικές αντιλήψεις του για την φύση του Θεού, αλλά χάρη στο Αίμα του Ιησού που χύθηκε για να μας απολυτρώσει από την εξουσία του θανάτου. Όποιοι θεωρούν τον Πατέρα, τον Ιησού Χριστό και το Άγιο Πνεύμα σαν ένα εσωτερικό πρόσωπο με τρεις φανερώσεις δεν είναι εχθροί, ούτε υστερούν σε τίποτε από εκείνους που θεωρούν τα τρία πρόσωπα ότι είναι διαφορετικά, αλλά ο Θεός είναι Ένας.

Πιστεύουμε ότι και οι δύο πλευρές κάνουν μια γνήσια προσπάθεια να εξηγήσουν το μυστήριο του Θεού, και πρέπει να σεβόμαστε τις αντιλήψεις αλλήλων, εφ' όσον η Αγία Γραφή δεν μας δίνει την δυνατότητα να γνωρίσουμε τι είναι το απόλυτα σωστό, ή, το απόλυτα λάθος. Καθώς είναι γραμμένο στην Α' Κορ. 8:

«1 αλλά για τα ειδωλόθυτα, ξέρουμε ότι, όλοι έχουμε γνώση· η γνώση, όμως, φουσκώνει τον άνθρωπο προς υπερηφάνεια, ενώ η αγάπη οικοδομεί. 3 Και αν κάποιος νομίζει ότι ξέρει κάτι, δεν έμαθε ακόμα τίποτε όπως πρέπει να το μάθει».

Προτροπή για προσωπική σχέση με τον Θεό

Σαν αποτέλεσμα της βιβλικής αποκάλυψης και της προσωπικής μας εμπειρίας με τον Θεό, πιστεύουμε ότι είναι απαραίτητο να γνωρίζουμε την πληρότητα του Θεού. Οι Χριστιανοί που δεν γνωρίζουν προσωπικά είτε τον Πατέρα, είτε τον Ιησού, είτε το Άγιο Πνεύμα, είναι βεβαίως Χριστιανοί εφ' όσον έχουν πιστέψει ότι ο Ιησούς πέθανε για τις αμαρτίες τους. Όμως εμείς προτρέπουμε όλους να εκζητήσουν μια βαθύτερη και πληρέστερη σχέση με τον Θεό. Όλα τα παιδιά του Θεού θα πρέπει να γνωρίζουν τον Πατέρα, να έχουν τον Ιησού σαν Κύριο, και να μπορούν να ζουν προσωπική σχέση με το Άγιο Πνεύμα.

Είναι ενδιαφέρον ότι καθώς παρατηρούμε, βλέπουμε Χριστιανούς της «μονοθεϊστικής» θεολογίας «Μόνον-Ιησούς» να γνωρίζουν τον Πατέρα, να έχουν τον Ιησού, και να σχετίζονται με το Άγιο Πνεύμα πολύ καλά, ενώ βλέπουμε «Τριαδικούς» οι οποίοι πιστεύουν στον Θεό γενικά, αλλά δεν απέκτησαν ποτέ προσωπική σχέση με την πληρότητα Του, και πιο ειδικά με το Άγιο Πνεύμα. Δηλαδή κάποιοι «μονοθεϊστές» ζουν έμπρακτα μια τρισυπόστατη σχέση, ενώ κάποιοι θεωρητικά «τριαδικοί» ζουν έμπρακτα μια δισυπόστατη σχέση στην καλύτερη περίπτωση, αν δεν είναι ολότελα μονοϋπόστατη (είναι οι «τριαδικοί» που γνωρίζουν μόνον τον Ιησού σαν έκφραση του Θεού, χωρίς να έχουν αποκάλυψη του Πατέρα, ή, του Πνεύματος). Όλα αυτά δείχνουν την ματαιότητα της διανοητικής θεολογίας μας, και την ανάγκη όλοι να έχουμε πιο βαθιά προσωπική σχέση με τον Θεό που πιστεύουμε.

Με αγάπη Χριστού, και προσευχή για αποκάλυψη από τον ίδιο τον Θεό

Γιώργος Ε. Μαρκάκης

Email: Info@shalomathens.com

Ιστοσ.: www.shalomathens.com